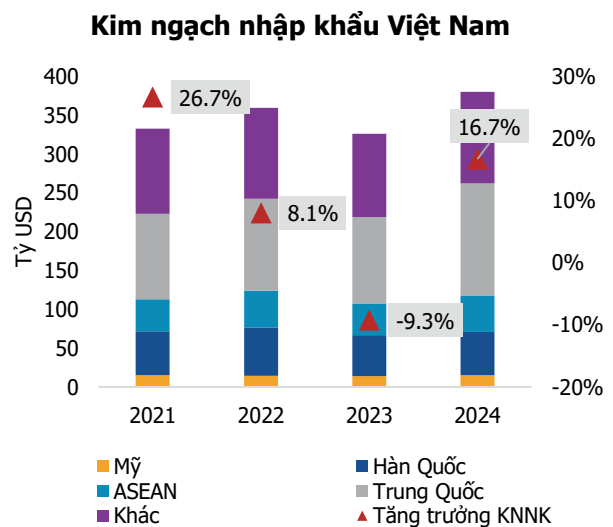
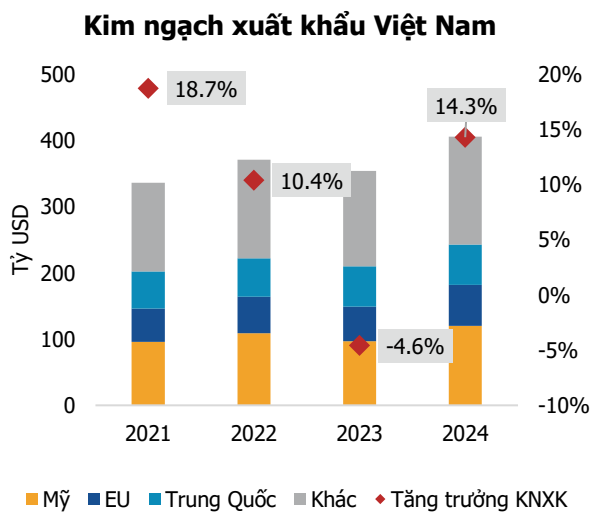

BÁO CÁO ĐÁNH GIÁ TÁC ĐỘNG THUẾ QUAN ĐỐI ỨNG VỚI VIỆT NAM

1. Tổng quan về hoạt động xuất, nhập khẩu của Việt Nam năm 2024

Trong năm 2024, kim ngạch xuất khẩu và kim ngạch nhập khẩu của Việt Nam tăng 14.3% và 16.7% (so với mức giảm 4.6% và 9.2% ở cùng kỳ năm 2023). So với các quốc gia trong khu vực, tăng trưởng kim ngạch xuất khẩu của Việt Nam là vượt trội khi mà Đài Loan, Hàn Quốc, Trung Quốc chỉ tăng lần lượt 9.9%, 8.1%, 5.8%. Việt Nam cũng đẩy mạnh thương mại với cả Mỹ và Trung Quốc, theo đó, kim ngạch xuất khẩu sang Mỹ tăng 23% và kim ngạch nhập khẩu từ Trung Quốc tăng 29%. Từ đó thặng dư thương mại của Việt Nam với Mỹ và thâm hụt thương mại với Trung Quốc đều đạt mức cao kỷ lục trong năm 2024, tăng lần lượt 26% và 66%. Năm 2024, kim ngạch xuất khẩu các sản phẩm công nghệ thông tin và máy móc tăng trưởng lần lượt 14% và 21%, các mặt hàng xuất khẩu truyền thống như nông sản, dệt may & giày dép thì tăng trưởng lần lượt 19% và 11% trong năm vừa qua.

Nguồn: Tổng cục Hải quan, PSI tổng hợp

2. Sắc lệnh áp thuế nhập khẩu đối ứng (reciprocal tariffs) của Mỹ đối với các đối tác

Vào giữa tháng 2/2025, Tổng thống Trump đã công bố chính sách thuế quan đối ứng, có thể có hiệu lực từ tháng 4/2025, nhằm cân bằng chính sách thuế quan với các đối tác thương mại của Mỹ và giảm thâm hụt cán cân thương mại.

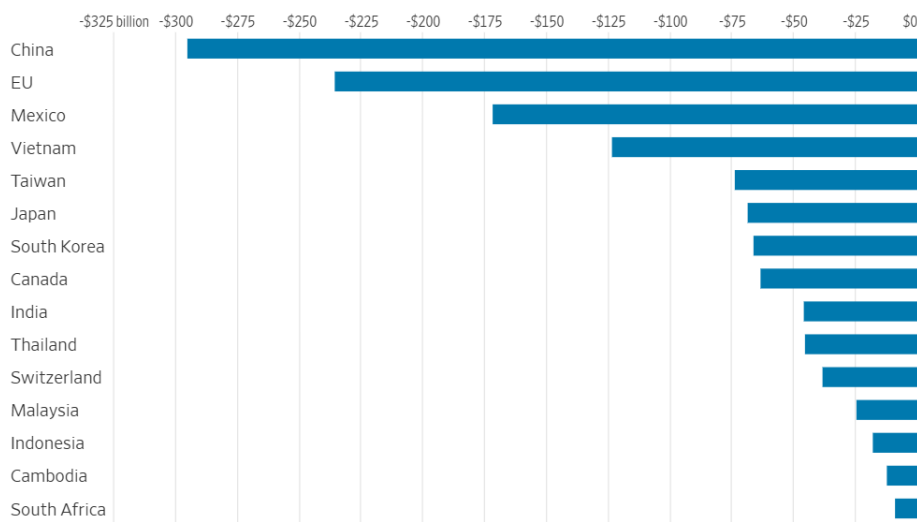
Tháng 3/2025, Nhà Trắng cho biết Mỹ đã thu hẹp đáng kể phạm vi áp thuế, có thể chỉ tập trung vào "Dirty 15" – các quốc gia vi phạm theo hai tiêu chí: (1) *Khiến Mỹ chịu thâm hụt thương mại lớn*; (2) *Áp đặt thuế quan không công bằng đối với hàng hóa Mỹ*.

(1) Các quốc gia có mức thâm hụt thương mại lớn với Mỹ và được cho là nằm trong danh sách này, bao gồm:

- Trung Quốc: thâm hụt thương mại hàng hóa lớn nhất của Hoa Kỳ với Hoa Kỳ, tổng cộng là 295.4 tỷ USD
- Liên minh châu Âu (EU): thâm hụt 235.6 tỷ USD
- Mexico: mục tiêu do thâm hụt 171.8 tỷ USD và lo ngại về nhập cư
- Việt Nam: thâm hụt 123.5 tỷ USD,
- Đài Loan: thâm hụt 73.9 tỷ USD
- Nhật Bản: mất cân bằng thương mại dai dẳng bao gồm thâm hụt gần đây nhất là 68.5 tỷ USD
- Canada: thâm hụt với Hoa Kỳ là 63.3 tỷ USD
- Hàn Quốc: thâm hụt 66.0 tỷ USD

- Ấn Độ: thuế quan cao và các rào cản phi thuế quan dẫn đến thâm hụt 45.7 tỷ USD
- Thái Lan: thâm hụt 45.6 tỷ USD
- Thụy Sĩ: thâm hụt với Thụy Sĩ là 38.5 tỷ USD
- Malaysia: thâm hụt thương mại là 24,8 tỷ USD
- Úc: thuế quan và thuế cao đối với hàng hóa của Hoa Kỳ với thâm hụt gần đây là 17.9 tỷ USD
- Indonesia: thâm hụt thương mại với Indonesia là 17.9 tỷ USD
- Anh: thương mại thâm hụt 11.9 tỷ USD

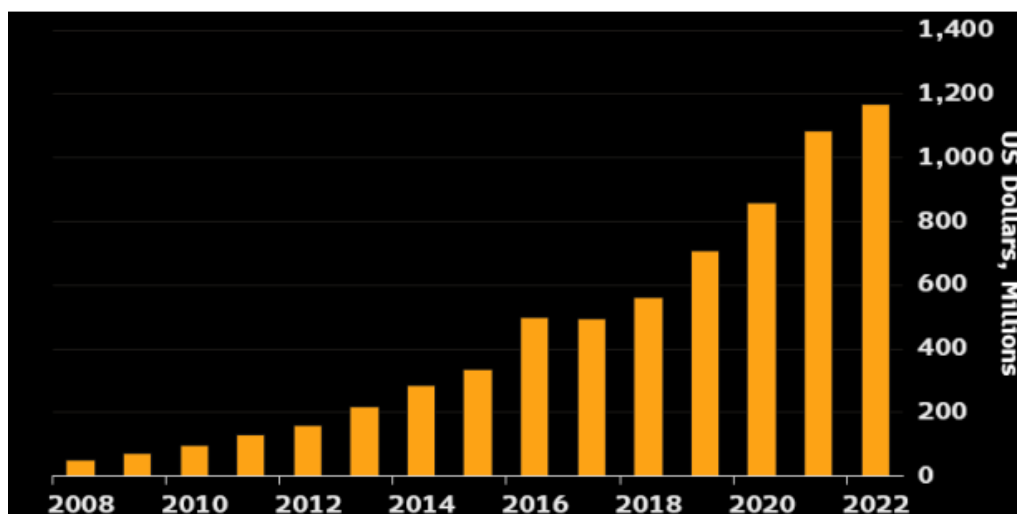
Các quốc gia có mức thâm hụt thương mại song phương lớn nhất của Hoa Kỳ năm 2024

Nguồn: USTR, PSI tổng hợp

Có thể thấy, thặng dư thương mại song phương của Việt Nam với Hoa Kỳ đã tăng gấp ba lần kể từ năm 2018, khi Tổng thống Trump phát động chiến tranh thương mại với Trung Quốc trong nhiệm kỳ đầu tiên của mình. Năm ngoái, riêng thặng dư đã đạt 123.5 tỷ đô la, tương đương 26.4% GDP của Việt Nam. Một yếu tố có thể dẫn đến bước nhảy vọt này trong xuất khẩu sang Hoa Kỳ là việc các công ty Trung Quốc tăng đầu tư vào Việt Nam để tìm cách trốn thuế nhập khẩu của Hoa Kỳ. Theo đó, Trung Quốc đã gia tăng xuất khẩu và đầu tư FDI của sang Việt Nam kể từ năm 2018.

Dòng vốn FDI Trung Quốc vào Việt Nam

Nguồn: Bloomberg Economics, PSI tổng hợp

(2) Tổng thống Trump thường nhấn mạnh rằng các nhà xuất khẩu Hoa Kỳ phải đối mặt với mức thuế cao hơn ở nước ngoài so với các đối tác nước ngoài của họ phải đối mặt khi xuất khẩu vào Mỹ. Theo dữ liệu từ Bloomberg Economics, mức chênh lệch thuế quan giữa Mỹ và một số quốc gia đối tác là khá lớn. Trong đó, Việt Nam đang đánh thuế nhập khẩu trung bình cao hơn khoảng 7% so với mức thuế nhập khẩu mà Mỹ đang áp dụng.

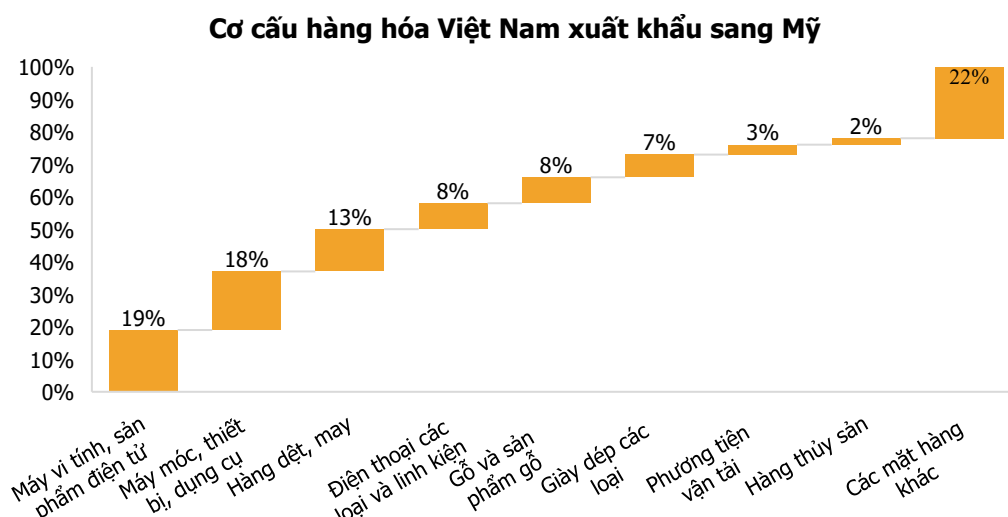
Top 15 Trade Deficit Partners	US Goods Deficit 2024 (USD bn)	Tariff Rate Differentials (%)	VAT Rate (%)	Non-Tariff Measure (Ad Valorem Equivalent, %)	Adding Up the Grievances (%)
China	-295	1	13	40	54
Mexico	-172	0	16	4	20
Vietnam	-123	7	10	35	52
Ireland	-87	3	23	32	58
Germany	-85	3	19	17	38
Taiwan	-74	4	5	NA	28
Japan	-68	2	10	9	21
South Korea	-66	2	10	4	16
Canada	-64	1	7.5	30	38
India	-46	12	18	24	53
Thailand	-46	8	7	10	25
Italy	-44	3	22	35	60
Switzerland	-38	4	8.1	20	33
Malaysia	-25	4	10	23	37
Indonesia	-18	5	12	13	30

Nguồn: Bloomberg Economics, PSI tổng hợp

⇒ Theo đó, chúng tôi cho rằng Việt Nam đang đối mặt với nguy cơ bị đưa vào danh sách các nước bị áp thuế đối ứng do vi phạm cả hai tiêu chí trên.

3. Khả năng ảnh hưởng tới từng ngành

Các ngành đồ điện tử, thiết bị máy móc, dệt may, giày dép và đồ gỗ này chiếm phần lớn kim ngạch xuất khẩu sang Mỹ, và nhiều doanh nghiệp có tỷ lệ doanh thu xuất khẩu phụ thuộc cao vào thị trường Mỹ.

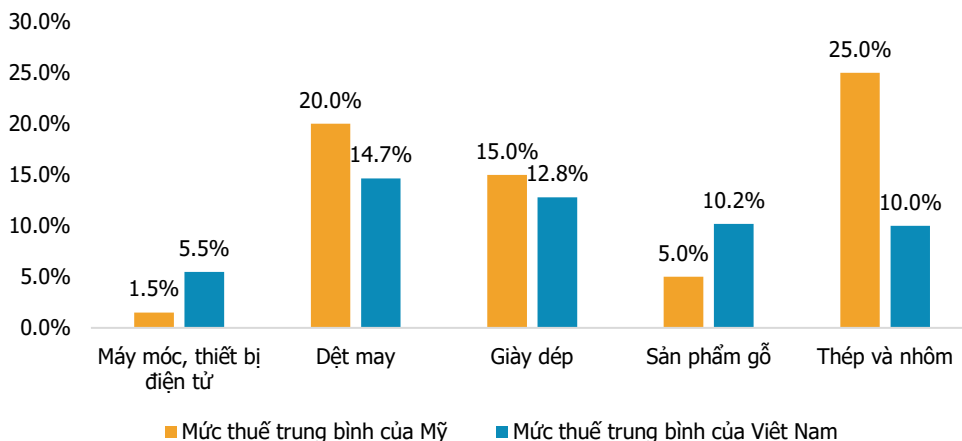

Nguồn: GSO, Tổng cục Hải quan, PSI tổng hợp

Để ước tính tác động tiềm năng của chính sách thuế quan đối ứng của Mỹ, chúng tôi phân tích các mức thuế suất của hai quốc gia lên một số mặt hàng chính. Theo đó, các mặt hàng máy móc, thiết bị điện tử và đồ gỗ sẽ dễ bị tổn thương nhất do chênh lệch mức thuế suất của hai quốc gia là khá cao. Tuy nhiên, chúng tôi cũng lưu ý rằng đối với mặt hàng máy móc, thiết bị điện tử thì các công ty đa quốc gia sản xuất tại Việt Nam có khả năng phản ứng với thuế quan tốt hơn bằng cách chuyển một phần hoạt động sản xuất hoặc hàng hóa hoàn thiện sang các quốc gia khác. Nhưng các nhà sản xuất nội địa về đồ gỗ có thể có ít lựa chọn để chuyển hướng và tìm thị trường tiêu thụ thay thế.

Trong khi đó, các mặt hàng như dệt may, giày dép, thép và nhôm có mức thuế suất hiện hành của Việt Nam cho các sản phẩm nhập khẩu từ Mỹ về cơ bản tương đương mức thuế suất của Mỹ áp dụng cho hàng hóa Việt Nam. Do đó, giả sử chính sách thuế quan đối ứng được áp dụng, mức thuế suất áp dụng cho những sản phẩm này dự kiến không tăng đáng kể.

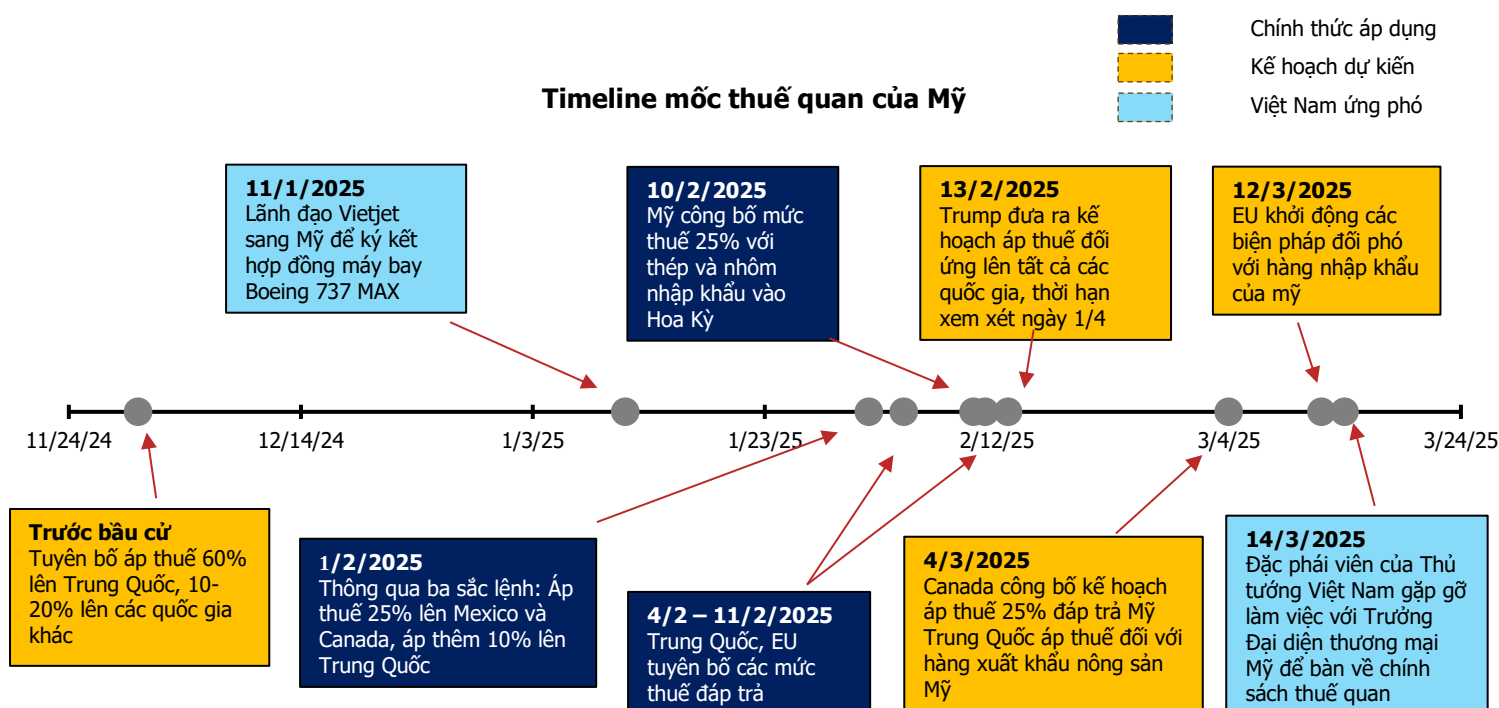
Biểu thuế nhập khẩu ở một số mặt hàng

Nguồn: WTO, PSI tổng hợp

Dựa trên các sự kiện quá khứ, có thể thấy Tổng thống Trump vẫn sẽ sử dụng chính sách thuế quan như một công cụ đàm phán để giành lợi thế từ các đối tác thương mại. Do đó, trong trường hợp bị Mỹ cho vào danh sách bị áp thuế đối ứng, Việt Nam vẫn có thể giảm thiểu tác động tiêu cực bằng việc chủ động đưa ra thêm các điều chỉnh cân bằng hơn về chính sách thuế quan giữa 2 nước, từ đó có cơ sở đàm phán với Mỹ. Theo thông tin được công bố, dự kiến thuế quan đối với khí đốt tự nhiên hóa lỏng của Mỹ sẽ được cắt giảm từ 5% xuống 2%, thuế đối với ô tô từ 45% đến 64% xuống 32% và thuế đối với ethanol từ 10% xuống 5%. Việt Nam vẫn chưa nhập khẩu LNG từ Hoa Kỳ, nhưng hiện đang đàm phán với các nhà cung cấp Hoa Kỳ. Mới đây nhất, Chính phủ vừa cho phép Tập đoàn Space Exploration Technologies (SpaceX) do tỉ phú Elon Musk sáng lập cung cấp thí điểm dịch vụ Internet vệ tinh Starlink cho người dùng tại Việt Nam.

Timeline mốc thuế quan của Mỹ

Trong trường hợp Việt Nam thoát khỏi mức thuế quan cứng rắn từ Hoa Kỳ, thì việc đảo lộn thương mại toàn cầu do cuộc chiến thương mại rộng lớn của Tổng thống Trump vẫn có thể gây ra những tác động tiêu cực lên hoạt động xuất khẩu của Việt Nam. Ngoài ra, đối với một số ngành có nhập khẩu nguyên liệu đầu vào, doanh nghiệp có thể phải điều chỉnh quy trình sản xuất, tìm nguyên liệu từ các nguồn không bị áp thuế để tránh bị coi là "lẩn tránh thuế". Thêm vào đó, không chỉ hàng hóa bị nhắm đến sẽ bị ảnh hưởng mà cả hoạt động đầu tư cũng sẽ bị tác động bởi sự biến động trong thương mại toàn cầu và biến động thị trường. Thu hút vốn đầu tư FDI sẽ khó hơn vì các mức thuế quan của chính quyền Trump khuyến khích việc đưa hoạt động sản xuất về nước.

PSI**CÔNG TY CỔ PHẦN CHỨNG KHOÁN DẦU KHÍ****Trung Tâm Phân Tích****LIÊN HỆ****CÔNG TY CỔ PHẦN CHỨNG KHOÁN DẦU KHÍ**

Tòa nhà Hanoitourist, số 18 Lý Thường Kiệt, Hoàn Kiếm, Hà Nội

ĐT: + 84 4 3934 3888 - Fax: +84 3934 3999

Website: www.psi.vn

Chi nhánh TP. Hồ Chí Minh

Lầu 1, tòa nhà PVFCCo, số 43 Mạc Đĩnh Chi,

Phường Đa Kao, Quận 1, Tp. Hồ Chí Minh

Điện thoại: (84-8) 3914 6789

Fax: (84-8) 3914 6969

Chi nhánh TP. Vũng Tàu

Tầng 5, tòa nhà Silver Sea, số 47 Ba Cu, Tp.

Vũng Tàu

Điện thoại: (84-64) 254520/22/23/24/26

Fax: (84-64) 625 4521

Chi nhánh TP. Đà Nẵng

Tầng 3, tòa nhà số 53 Lê Hồng Phong,

Quận Hải Châu, Tp. Đà Nẵng

Điện thoại: (84-511) 389 9338

Fax: (84-511) 389 9339

TUYÊN BỐ MIỄN TRÁCH NHIỆM

Các thông tin và nhận định trong báo cáo này được PSI đưa ra dựa trên những nguồn tin mà PSI coi là đáng tin cậy vào thời điểm công bố. Tuy nhiên, PSI không đảm bảo tính đầy đủ và chính xác tuyệt đối của các thông tin này.

Báo cáo được đưa ra dựa trên các quan điểm của cá nhân chuyên viên phân tích, không nhằm mục đích chào bán, lôi kéo nhà đầu tư mua bán, nắm giữ chứng khoán. Nhà đầu tư chỉ nên sử dụng báo cáo này như một nguồn tham khảo cho quyết định đầu tư của mình và PSI sẽ không chịu bất cứ trách nhiệm nào trước nhà đầu tư cũng như đối tượng được nhắc đến trong báo cáo này về những tổn thất có thể xảy ra khi đầu tư hoặc thông tin sai lệch về đối tượng được nhắc đến trong báo cáo này.